

Vybraná témata mediálního práva

Přednáška č. 5

Novinář; investigativní žurnalistika

15. listopadu 2019

Kdo je novinář?

Zvláštní subjekt mezinárodního práva

Novinář

Novinář je osoba, která získává, zpracovává a šíří informace o dějích a událostech v společnosti. Jeho činnost je chráněna právními předpisy, které mu poskytují určitou ochranu před státní mocí a jinými subjekty. Novinářská činnost je považována za veřejnou službu a má význam pro demokratickou společnost.

NOVINÁŘ

J. Č. 103/1993 Sb. - Ústavní zákon o svobodě tisku a svobodě sdělovacích prostředků

Ústavní zákon, který stanoví základní práva a povinnosti novinářů a vydavatelů tiskových a sdělovacích prostředků. Zajišťuje svobodu tisku a sdělovacích prostředků, právo na informace a právo na ochranu osobnosti.

Redakční tajemství - ESPL

Redakční tajemství - ESPL

Právní úprava, která chrání obsah sdělovacích prostředků před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

OCHRANA ZDROJE INFORMACÍ

Redakční tajemství

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Ochrana zdroje - L. 93/04

Ochrana zdroje - L. 93/04

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Ochrana zdroje informací v ČR

Ochrana zdroje informací v ČR

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

REDAKČNÍ TAJEMSTVÍ

Redakční tajemství

Právní úprava, která chrání obsah sdělovacích prostředků před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Test ochrany redakčního tajemství

Test ochrany redakčního tajemství

Právní úprava, která chrání obsah sdělovacích prostředků před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

PRÁVO NA SOUDNOST

Právo na soudnost

Právní úprava, která chrání právo na soudnost před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Redakční tajemství - ESPL

Redakční tajemství - ESPL

Právní úprava, která chrání obsah sdělovacích prostředků před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

PRÁVO NA SOUDNOST

Právo na soudnost

Právní úprava, která chrání právo na soudnost před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZaTV)

Právní úprava, která chrání zdroj informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

PRÁVO NA SOUDNOST

Právo na soudnost

Právní úprava, která chrání právo na soudnost před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

TELEFONNÍ Hovorů

Telefonní hovory

Právní úprava, která chrání obsah telefonních hovorů před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Způsob ziskávání informací

Způsob ziskávání informací

Právní úprava, která chrání způsob získávání informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

TELEOBJEKTIVY

Teleobjektivy

Právní úprava, která chrání obsah teleobjektiv před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Právo na soudnost

Právo na soudnost

Právní úprava, která chrání právo na soudnost před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Způsob ziskávání informací

Způsob ziskávání informací

Právní úprava, která chrání způsob získávání informací před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Provokace, reportážní legenda

Provokace, reportážní legenda

Právní úprava, která chrání obsah provokací a reportážní legendy před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Role novináře

Role novináře

Právní úprava, která chrání roli novináře před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

VEŘEJNÝ ZÁJEM

Veřejný zájem

Právní úprava, která chrání veřejný zájem před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

TELEOBJEKTIVY

Teleobjektivy

Právní úprava, která chrání obsah teleobjektiv před zveřejněním bez souhlasu vydavatele. Zahrnuje ochranu zdrojů, informací a dokumentů, které jsou v držení redakce.

Vybraná témata mediálního práva

Přednáška č. 5

Novinář; investigativní žurnalistika

15. listopadu 2019

Kdo je novinář?

Zvláštní subjekt nebo každý?

BELGIE

Fyzická nebo právnická osoba, která nezávisle nebo jako zaměstnanec pravidelně a přímo přispívá ke shromažďování, editování, výrobě a distribuci informací pro veřejnost prostřednictvím sdělovacích prostředků.

ČESKÁ REPUBLIKA

Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v periodickém tisku...

Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v rozhlasovém nebo televizním vysílání...

Reportáž (Oltman, 1996: 100)

Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v periodickém tisku...

NOVINÁŘ

I. ÚS 453/03 – Novinář může být pojímán jako veřejná osoba.

"... i on jako novinář je podroben zvýšené kontrole a musí snést případnou kritiku za své názory a postoje, nicméně tato kritika nesmí být nepravdivá a s ohledem na charakter nařčení dehonestující. Protože výše citované nařknutí z korupce počítával stěžovatel jako značnou újmu, která ohrožovala jeho čest a dobrou pověst v odborných kruzích i ve společnosti (a následky na sebe nepočítal), nařádal se ochranu etí

Redakční tajemství - ESLP

Goodwin v Velká Británie (1996)

"Ochrana zdrojů, z nichž novináři čerpají informace, je zásadním prostředkem, který umožňuje tisku vykonávat důležitou funkci „veřejného dohláze" v demokratické společnosti. Kdyby novináři mohli být přinuceni odhalit své zdroje, velice by jim to ztížilo získávání informací a jako důsledek také informování veřejnosti o záležitostech veřejného zájmu. Právo na svobodu projevu ... proto vyžaduje, aby byl jakýkoli takový nátlak omezen

- Roemer
- Lucemburk
- Ernst a
- (2003)
- de Haes
- Belgie

Kdo je novinář?

Zvláštní subjekt nebo každý?

Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. R (2000) 7

Pojem „novinář“ znamená fyzickou nebo právnickou osobu, která se pravidelně nebo profesionálně zabývá shromažďováním a šířením informací veřejnosti prostřednictvím jakýchkoli prostředků masové komunikace.

BELGIE

Fyzická nebo právnická osoba, která nezávisle nebo jako zaměstnanec pravidelně a přímo přispívá ke shromažďování, editování, výrobě a distribuci informací pro veřejnost prostřednictvím sdělovacích prostředků.

ČESKÁ REPUBLIKA

Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v periodickém tisku...

Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v rozhlasovém nebo televizním vysílání...

Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. R (2000) 7

Pojem „novinář“ znamená fyzickou nebo právnickou osobu, která se pravidelně nebo profesionálně zabývá shromažďováním a šířením informací veřejnosti prostřednictvím jakýchkoli prostředků masové komunikace.

NOVINÁŘ

I. ÚS 453/03 – Novinář může být pojímán jako veřejná osoba.

"... i on jako novinář je podroben zvýšené kontrole a musí snést případnou kritiku za své názory a postoje, nicméně tato kritika nesmí být nepravdivá a s ohledem na charakter nařčení dehonestující. Protože výše citované nařknutí z korupce pociťoval stěžovatel jako značnou újmu, která ohrožovala jeho čest a dobrou pověst v odborných kruzích i ve společnosti (a následky na sebe nenechaly čekat), požádal o ochranu cti a důstojnosti obecné soudy."

Redakční tajemství - ESLP

Goodwin v Velká Británie (1996)

"Ochrana zdrojů, z nichž novináři čerpají informace, je zásadním prostředkem, který umožňuje tisku vykonávat důležitou funkci „veřejného dohlázele“ v demokratické společnosti. Kdyby novináři mohli být přinuceni odhalit své zdroje, velice by jim to ztížilo získávání informací a jako důsledek také informování veřejnosti o záležitostech veřejného zájmu. Právo na svobodu projevu ... proto vyžaduje, aby byl jakýkoli takový nátlak omezen na výjimečné okolnosti, kde jsou v sázce životní zájmy veřejnosti nebo jednotlivce."

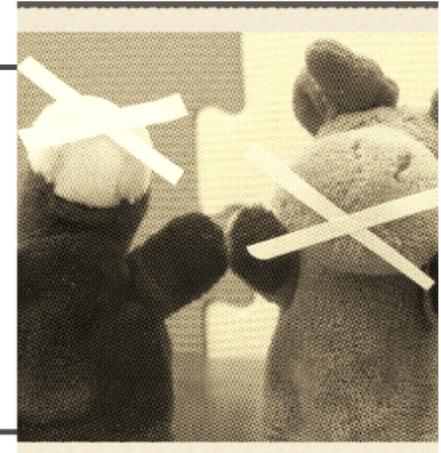
Součástí rozhodnutí je i zajímavý dissent soudce Walsche

- **Roemen a Schmitt v Lucembursko (2003)**
- **Ernst a další v Belgie (2003)**
- **de Haes a Gijssels v Belgie (1997)**

OCHRANA ZDROJE INFORMACÍ

Redakční tajemství

- Ústavní zakotvení, např.:
- Ústava **Španělska** [čl. 20 odst. 1 písm. d)] - Zákon může upravit právo na profesní tajemství. Vztahuje se na každého.
- Ústava **Portugalska** [čl. 38 odst. 2 písm. b)] - Novináři mají právo, upravené zákonem, na ochranu profesního tajemství.
- Silná povaha práva v **Rakousku**
  - čl. 31 mediálního zákona: vydavatelé, novináři, editoři a další zaměstnanci médií mají právo odmítnout odpovědět na otázky směřující k odhalení zdroje informací, jejich autora nebo spolupracovníka.
- **Švédsko** - zvláštní ústavní zákon (zákon osvobodě tisku - kapitola 3).
- **Litva** - 36/2000 Ústavní soud: *Pokud kolidující veřejný zájem svým významem převáží nad potřebou chránit zdroje informací, je třeba identitu informátora zveřejnit. [...] Zveřejnění může mít větší užitek, než jeho nezveřejnění.*

Ochrana zdroje - I. ÚS 394/04

Svobodný tisk závisí na svobodném toku informací od sdělovacích prostředků k čtenářům a od čtenářů ke sdělovacím prostředkům. Novináři v celém světě, ať již pracují pro místní nebo národní noviny, nebo pro národní nebo mezinárodní televizní společnosti, běžně závisí na ne-novinářích kvůli přísunu informací o otázkách veřejného zájmu. Někteří jednotlivci (dále zmiňovaní jako zdroje) poskytují tajné nebo citlivé informace, spoléhající na žurnalisty, že je poskytnou národnímu nebo mezinárodnímu publiku, aby dosáhly publicity a podnítily veřejnou diskusi. **V mnoha případech je anonymita zdroje předběžnou podmínkou, na základě níž je informace poskytována od zdroje k novináři; to může být motivováno např. strachem z prozrazení, který by mohl nepříznivě ovlivnit fyzickou bezpečnost nebo jistotu pracovního místa informátora.** Se zřetelem k tomu novináři nezdědka argumentují, že mají právo odmítnout prozradit jak jméno jejich zdroje, tak i povahu informace, která je jim důvěrně předána; tato argumentace je používána nejen ve vztahu k informaci psané, ale i k jiným dokumentům a materiálům, včetně fotografií. ...

Potřeba chránit informační zdroje je tak silná, že se mnoho novinářů cítí být vázáno profesionálními etickými kodexy, které ukládají zdroj neodhalovat. Mnozí žurnalisté na tyto kodexy spoléhají, např. i při jednání před soudem, jestliže čelí příkazu odhalit identitu svých zdrojů. Vzdor tomu někdy vznikají situace, kdy se zájmy novinářů a právo veřejnosti na informace střetávají se zájmy více či méně mocných jednotlivců či institucí. [...] Tu je pak úkolem Ústavního soudu posoudit takový konflikt testem proporcionality a vážít, zda je v konkrétním případě veřejný zájem na odhalení zdroje novinářovy informace natolik silný, že převáží i ústavní právo na svobodu projevu, jehož **derivátem je i právo sdělovacích prostředků na utajení zdroje informace.**

REDAKČNÍ TAJEMSTVÍ

Rada Evropy - Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy R (2000) 7

---

1. Vnitrostátní právo a praxe členských států by měly **výslovně garantovat právo novináře chránit zdroj svých informací** v souladu s čl. 10 Úmluvy a principy v něm obsaženými. Tyto principy by se měly stát minimálním standardem.
2. Ve smyslu těchto principů jsou **chráněny i další osoby**, které se podílejí na získávání, zpracovávání a zveřejňování informací.
3. Meze redakčního tajemství jsou dány obecnými limity svobody projevu [...] Odtajnění zdroje je proto možné pouze tehdy, **je-li toto opatření v demokratické společnosti nezbytné** [...]
4. Při soudním řízení vedeném proti novináři na ochranu osobnosti jsou státní orgány za účelem zjištění úplného skutkového stavu počínat si tak, aby novinář nebyl pod hrozbou prohry nucen svůj zdroj odtajnit. **Soud proto musí připustit i alternativní prostředky, jsou-li k dispozici.**
5. Ještě než je novináři nařízeno, aby označil identitu svého informátora, musí být novinář poučen o svých právech a jejich mezích. [...] **Případné zveřejnění musí být co nejšetrnější.**
6. Pokud jsou chráněné informace získány např. při domovní prohlídce, **aniž získání informací bylo cílem prohlídky**, musí být s nimi nakládáno v mezích principu č. 3.
7. Právo novináře **nevypovídat**, pokud by si mohl přivodit trestní stíhání, musí těmito principy zůstat nedotčeno.

---

41 - Ochrana zdroje a obsahu informací (ZoRTV)

---

(1) Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v rozhlasovém nebo televizním vysílání, **má právo odepřít soudu**, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy **poskytnutí informace o původu či obsahu těchto informací**.

(2) Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v rozhlasovém nebo televizním vysílání, má právo soudu, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy **odepřít předložení nebo vydání věci, z nichž by mohl být zjištěn původ či obsah těchto informací**.

(3) Právy podle odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny zvláštním právním předpisem stanovené povinnosti nenadržovat pachateli trestného činu a překazit nebo oznámit trestný čin a ve vztahu k těmto zvláštním právním předpisem stanoveným povinnostem ani povinnosti, které jsou stanoveny v trestním řízení.

Velmi podobná úprava v § 16 tiskového zákona.

PRAVO NA SOUKROMÍ

- Chrání nedotknutelnost soukromí fyzické osoby.
- Nejčastějším zásahem bude neoprávněné využívání skutečností z jejího soukromého života.

Nelze vyloučit možnost, že okolnosti zveřejnění fotografie (při současné identifikaci vlastníka věci nebo jejího uživatele) mohou eventuálně být ve své podstatě nepřípustnou sondou do intimní oblasti fyzické osoby, schopnou nedovoleně informovat i širokou veřejnost o jejím individuálním založení, resp. zaměření, směřování, apod. – tedy celkově nepřípustně vypovídat o soukromé sféře fyzické osoby. 30 Cdo 181/2004 (Nejvyšší soud ČR)

ESLP

- Karhuvaara a Italehti v. Finsko (2004):
  - Odsouzení manžela političky může mít význam pro rozhodování lidí při volbách. Toto se v určité míře týká veřejného zájmu.
- Tammer v Estonsko (2001)
- von Hannover v Německo (2004)
  - Soud je toho názoru, že musí být jednoznačně rozlišeno mezi sdělením skutečností, i kontroverzních, způsobilých přispět k diskusi v demokratické společnosti týkající se politiků při výkonu jejich funkce a informováním o detailech soukromého života jednotlivce, který nadto, jako v projednávaném případě, nevykonává oficiální funkce.
  - ... každý, i když je znám veřejnosti, musí mít "legitimní naději" na ochranu a respektování svého soukromého života

---

Rezoluce Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 1168 (1998)

- Zakázat sledování a pronásledování osoby za účelem jejího fotografování, filmování nebo odposlouchávání takovým způsobem, že osoba se nemůže těšit klidu a soukromí; nebo dokonce způsobem, který může mít za následek tělesnou újmu.
- Předvídat možnost soukromé žaloby proti fotografovi nebo přímo zúčastněné osobě, jestliže paparazzi nelegálně pronikli do soukromí nebo použili „teleobjektiv nebo mikro“, aby získali informace, které by jinak získat nemohli.

PRÁVO NA PODOBU

- Zásah na základě souhlasu
- Zásah na základě zákonné licence:

nelegálně pronikli do soukromí nebo použili „teleobjektiv nebo mikro“, aby získali informace, které by jinak získat nemohli.

PRÁVO NA PODOBU

podobizna

**také se použije v
případě
zvukového či
obrazového
záznamu**

- Zásah na základě souhlasu
- Zásah na základě zákonné licence:
  - ochrana práv nebo právem chráněných zájmů
  - úřední účel na základě zákona
  - veřejné vystoupení v záležitostech veřejného zájmu
  - zpravodajský účel
    - k účelům tiskového, rozhlasového, televizního nebo obdobného zpravodajství.
  - vědecký a umělecký účel
- Použití musí být vždy přiměřeným způsobem a nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy.

Pořizování

- Kodex ČT: „jestliže materiál, který má být natočen, nelze ani při vynaložení zvýšeného úsilí získat jinak a

CUMPĂNĂ AND MAZĂRE v. RUMUNSKO (2004)

- Soud chce zdůraznit, že rolí investigativní žurnalistiky je informovat a varovat veřejnost o takových nežádoucích jevech ve společnosti, jakmile tyto informace získají.
- Omezení a tresty přehnaně odrazují média od plnění jejich role upozorňovat veřejnost na zjevné a podezřelé zneužití veřejné moci.

RUMYANA IVANOVA v. BULHARSKO (2008)

- ... stěžovatel si neověřil fakta z důvěryhodných zdrojů a tím pádem porušil zvyková pravidla spojená s investigativní žurnalistikou, neboť uveřejnil fakta, o kterých věděl, že jsou nespolehlivá.
- informovat veřejnost o nežádoucích jevech ve společnosti a varovat ji, jakmile tyto informace investigativní novináři získají
- Získané informace musí být důvěryhodné
- Dotyčný má již od počátku úmysl informace zveřejnit

INVESTIGATIVNÍ ŽURNALISTIKA

- **POŘIZOVÁNÍ SKRYTÉHO ZÁZNAMU**
- **TELEFONNÍ NAHRÁVKY**
- **POŽÍVÁNÍ TECHNICKÝCH PROSTŘEDKŮ
UMOŽŇUJÍCÍCH PŘEKONAT VZDÁLENOST
NEBO PŘEKÁŽKY**
- **PROVOKACE**
- **REPORTÁŽNÍ LEGENDA (ZMĚNA
IDENTITY)**

Vrchní zemský soud v Karlsruhe, 14 U 90/06

- Svoboda tisku zaručuje právo novinářů rozhodnout ve velké míře samostatně o tom, je-li dán důvod pro zjišťování informací a jaké prostředky pro zjišťování informací jsou vhodné a potřebné pro objasnění skutečnosti.
- Novinářské prostředky pro zjišťování informací, které se dotýkají práva na ochranu osobnosti dotčené osoby, lze ospravedlnit tehdy, jestliže se zakládají na obhajitelném zájmu o informace a jestliže zásah do osobnostních práv není vzhledem k důvodu zjišťování informací neúměrný.
- Kdo publikuje, musí strpět prověření své práce v tom ohledu, jedná-li se o jeho vlastní autorské dílo.

- vědecký a umělecký účel
- Použití musí být vždy přiměřeným způsobem a nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy.

Pořizování skrytého záznamu

- Kodex ČT: „jestliže materiál, který má být natočen, nelze ani při vynaložení zvýšeného úsilí získat jinak a jestliže je tento materiál současně nezbytný pro zpracování tématu.“ (čl. 16.14 Kodexu České televize).
- Zásah do soukromí musí být proporční sledovaným cílům (veřejnému zájmu).
- rozhodnutí šéfredaktora příslušné redakce (ČT), případně schvalovací proces (BBC)

„Stejně jako v jiných podobných případech, které zkoumal, Soud konstatuje, že publikaci fotografií a článků, jejichž jediným účelem je uspokojit zvědavost určité části čtenářů, pokud jde o detaily ze soukromého života stěžovatelky, nelze považovat za příspěvek k jakékoli diskusi, pokud jde o obecný zájem společnosti i přes to, že stěžovatelka je veřejnosti známa (viz, mutatis mutandis, Jaime Campmany y Diez de Revenga a Juan Luís Lopez-Galiacho Perona proti Španělsku, 2000, Julio Bou Gibert a El Hogar Y La Moda J. A. proti Španělsku, 2003, výše cit. Prisma Press). Za těchto podmínek je svoboda projevu interpretována úžeji.“ (Von Hannover proti Německu, 2004 – viz Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, č. 4, 2004, str. 224 a n.)

TELEOBJEKTIVY

---

ankace reportážní logonda

TELEFONNÍ NAHRÁVKY

TWIST v. Slovensko

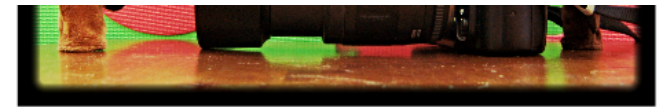
- Že byla odvysílána nelegálně pořízená nahrávka není samo o sobě důvodem, proč by muselo být nezbytné omezit svobodu projevu a právo na šíření informací, zvláště je-li jasné, že novináři jednali v dobré víře – zveřejnili, jakým způsobem se chovají vysokí političtí úředníci, aniž by informaci o jejich chování zkreslili.
- Pouhá skutečnost, že média ve veřejném zájmu zveřejnila informaci, kterou někdo jiný získal protiprávně, by neměla vést primárně k postihu médií a že „státům přísluší zorganizovat svou činnost a vychovat své úředníky tak, aby neunikla žádná informace obsahující údaje, jež jsou považovány za důvěrné“

Drágo eo získanými informacemi

Povinné subjekty **neposkytnou** informace o probíhajícím trestním řízení (§ 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) **pouze poté**, co zváží, nakolik je důvod neposkytnutí informace vskutku ospravedlněn naléhavou společenskou potřebou. Tou bude pravidelně zájem státu na tom, aby poskytnuté informace neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporučily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena. Nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen. Povinný subjekt vezme v potaz též ochranu práv a svobod druhých, např. obětí trestného činu (srov. § 8a odst. 1 trestního řádu). (1 As 44/2010 - 103)

Provokace, reportážní legenda

- kladení pastí (provokace) je silným zásahem do soukromí, a proto je i v tomto případě žádoucí, aby k němu docházelo výhradně ve veřejném zájmu
- když novinář klade pasti (provokuje), musí mít informace, jež použití této metody ospravedlňují, a příslušné důkazy, které novinář zjišťuje nelze opatřit jinak
- je neospravedlnitelné, aby v případech, kdy policie nemůže použít provokaci jako metodu získávání důkazů, spolupracovala s novináři, například výměnou za exkluzivní získání informací a/ nebo za peníze

Práce se získanými informacemi

- Povinnost ověřit, zda získané informace jsou skutečně objektivní, ucelené, a je potřeba ověřit, zda pocházejí z důvěryhodných zdrojů.
- „Odvysíláním navzájem si odporujících informací bez dalšího ověření tohoto rozporu, příp. bez poskytnutí možnosti k dalšímu vyjádření osobám, od nichž tyto informace pocházejí, poruší provozovatel vysílání svou povinnost poskytovat objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů ...“ (7 As 19/2007-56)

neověření informací je porušením povinností novináře

- „Nepřesnost či neúplnost reportáže nemusí vždy vést k porušení povinnosti provozovatele vysílání poskytovat objektivní a vyvážené informace [...]. Vyskytnou-li se ve vysílaném pořadu nepřesnosti či neúplné informace, je nezbytné posoudit, zda tyto nedostatky jsou v rámci celého kontextu toku a charakteru poskytovaných informací a také smyslu pořadu způsobilé ovlivnit objektivitu a vyváženost pořadu a v jaké míře.“ (9 Ca 109/2009-29)

není nutné dosáhnout absolutní přesnosti

Vyskytnou-li se ve vysílaném pořadu nepřesnosti či neúplné informace, je nezbytné posoudit, zda tyto nedostatky jsou v rámci celého kontextu toku a charakteru poskytovaných informací a také smyslu pořadu způsobilé ovlivnit objektivitu a vyváženost pořadu a v jaké míře.“ (9 Ca 109/2009-29)

není nutné dosáhnout absolutní přesnosti

Role novináře zahrnuje nejen práva, ale i povinnosti (např. informovat pravdivě a objektivně). Média nesmí překračovat určité meze, zejména mají respektovat pověst jiného a potřebu ochrany důvěrných informací, jejich povinností je nicméně sdělovat – způsobem slučujícím se s jejich povinnostmi – informace a myšlenky ve všech věcech veřejného zájmu (Tonsbergs Blad As and Haukom proti Norsku, bod 82).

VEŘEJNÝ ZÁJEM

- zveřejnění fotografií a článků, jehož jediným účelem je uspokojit zvědavost určitého okruhu čtenářů, pokud jde o podrobnosti o soukromém životě veřejně známé osobnosti, nemůže přispět k žádné debatě všeobecného společenského zájmu, navzdory tomu, že jde o osobu veřejnosti známou. (143/ MGN Limited proti Spojenému království 2011)
- Součástí veřejné sféry je to, co může být předmětem legitimního veřejného zájmu. V zásadě na všem, co může souviset s fungováním moci ve státě - tedy i s fungováním moci soudní - mohou mít jednotlivci i veřejnost legitimní zájem. Proto informace související s fungováním moci soudní náleží do sféry veřejné. (I. ÚS 517/10)

- Veřejný zájem obsahuje zejména:
  - zjištění nebo odhalení trestného činu nebo závažného nevhodného (nečestného) chování
  - ochranu veřejného zdraví a bezpečnosti
  - preventivní ochranu veřejnosti před uvedením v omyl jednáním nebo prohlášením jednotlivce nebo organizace
- Existuje veřejný zájem na svobodě projevu.

Editors Code of Practice (Press Complaint Commission):
<http://www.pcc.org.uk/cop/practice.html>